

## Po stopnicah avtobusa do svobode

Da vidim svet in čutim drugače kot ljudje okoli mene, sem vedela že zelo zgodaj. Ne vem točno, kako, ampak že pred desetim letom sem vedela, da je nekaj drugače. Da se ne morem poistovetiti z ljudmi, ki so me obkrožali v tem najzgodnejšem obdobju mojega življenja. Spominjam se, da sem na televiziji opazovala takrat zelo popularno slovensko pevko, in medtem ko so vsi komentirali njen glas, sem si jaz želela, da bi se lahko dotaknila njenega obraza in las. Spominjam se, ko so me spraševali, kdo od fantov v mojem razredu mi je najbolj všeč, jaz pa sem jim želela reči, da moja učiteljica. Spominjam se sramu, da tako čutim, in točno določenega občutka, da to ni nekaj običajnega. Da tega ne smem povedati na glas. Zakaj nisem taka kot vsi drugi? Je z mano kaj narobe?

Vedeti morate, da sem dober del svojega otroštva preživela še v devetdesetih, ko na obronkih Slovenskih goric še ni bilo interneta v vsaki hiši in ko še nismo mogli preklapljati med stotimi televizijskimi programi. A vsaka dva tedna, v četrtek popoldne, se je k meni pripeljal velik rumen avtobus s sovico in z njim ves širni svet.

Komaj sem čakala, da se povzpnem po stopnicah in se izgubim med stotinami knjig na policah. Da zaplavam med stotinami zgodb, ki slikajo usode in poti toliko različnih ljudi, da moja lastna zgodba postane le še ena izmed mnogih. Pomeša se z njimi, zbledi v svoji posebnosti, drugačnosti, nenavadnosti, z njo pa zbledijo tudi dvomi in strah. Med glasovi tisočerih junakinj in junakov moj glas postane le še ena pesem ptice, ki išče svoj košček na nebu. Vse poti so prave, vse nosijo enako težo. Vse so bile vredne zapisa in natisa, zato so vredne tudi mojega zaupanja.

Požirala sem vse knjige, po dolgem in počez, a najbolj tiste, ki so odsevale zgodbe ljudi z roba. Tiste z ranami, brazgotinami preizkušenj. Hrepenela sem po besedah, v katerih bi prepoznala svoj odsev, zato sem iskala po prerijah literature za junakinjo, ki bi me razumela. Ki bi čutila, kot čutim jaz. S katero bi končno imela dokaz, da vsi moji občutki, sanje in želje niso samo neke nore blodnje mladostnice. Vse bi dala za besede, ki sem si jih želela slišati od resničnih ljudi ob meni, a jih nikoli nisem: "V redu si točno takšna, kot si."

Knjige niso mogle nadomestiti potrditve iz resničnega sveta, a bile so mnogo bolj zveste in nespremenljive spremljevalke, ob katerih sem se počutila sprejeto in varno. Z njimi sem obpotovala svet in spoznavala različne kulture. Odstirala sem tančice z vzporednih vesolij in se vkrcala v časovni stroj, ki me je popeljal daleč v zgodovino ali pa mi risal možne scenarije o prihodnosti.

V črkastem svetu na beli podlagi iz papirja je rasel moj pogum in upanje, da bom nekoč lahko ljubila in živela po svojih lastnih pravilih. Da spol, videz, starost ne bosta več pomembna in da denar in strah ne bosta več obvladovala mojega življenja. Med platnicami knjig na bibliobusu sem okusila svobodo, za katero prej nisem vedela, da obstaja.

Lakota po knjigah ljudem okoli mene ni ostala skrita. Kako bi le, ko sem vsaka dva tedna privlekla domov na ducate knjig in jih požrla do naslednjega obiska. A dvomim, da je kdo poznal prave razloge za mojo knjižno požrešnostjo. Pa saj to tedaj sploh ni bilo tako pomembno. Uživala sem že ob samem dejstvu, da me je knjižničarka Ksenija vsakič pričakala

s kupčkom predlogov, med katerimi sem smela izbrati med prvimi. Nove in nove zgodbe so našle pot do mene z njeno predano pomočjo in za to mentorstvo ji bom za vselej hvaležna.

Sem in tja sem v roke dobila kak dnevnik, prvoosebne zapise resničnih ljudi, in tako pokukala v življenja resničnih ljudi. Nekega dne sem tako tudi jaz prišla v roke prazen zvezek in prvič zapisala: "Dragi dnevnik..." Kot da sem končno našla način, da nekomu izdam svoje najtemnejše misli na varen način. Sprva se mi je zdelo čudno, kot da nimam ničesar, kar bi lahko zares zapisala, ne da bi s tem tvegala, da bi kdo moje strani našel in prebral. Trajalo je nekaj časa, da sem se opogumila in začela biti iskrena, a z nastopom pubertete je moj dnevnik postal moj najtesnejši zaupnik. Z njim sem prvič začela pisati svojo zgodbo.

Zdaj sem si utirala pot po deželi, ki je začela nositi moje upe, moje solze in strahove, moj bes in obup, vsa vprašanja in dvome. Bila je drugačna od vseh knjig, ki sem jih kadarkoli prebrala, ker ni imela konca. Nisem mogla prelistati do zadnje strani in se prepričati, da se bo vse dobro končalo. A morala sem se soočiti z njo in ji ostati zvesta. To zgodbo pišem še danes, po osemnajstih letih in devetnajstih polnih zvezkih. Medtem so se zgodbam iz potujoče knjižnice pridružile mnoge izkušnje iz resničnega življenja, mnogi ljudje, številna pričevanja v drugih medijih. Moja knjiga življenja priča o mnogih poskusih, padcih in ponovnih vzponih na poti do današnjega dne. Od prepoznavanja svoje biseksualne identitete, predelovanja družinskega nasilja, okrevanja od izgorelosti, depresije in paničnih napadov, pa vse do selitve v tujino, dolge psihoterapije in svežega poguma, da danes javno pišem to zgodbo. Da s ponosno dvignjeno glavo stopam po ulici in se ne opravičujem več za to, kar sem. Da si upam postaviti meje in živeti življenje, ki me osrečuje.

Ampak vse se je začelo s knjigo. S prvim trenutkom, ko so oči prebrale besede, ob katerih je vztrepetalo srce in je duša zašepetala: "To sem jaz, končno me nekdo vidi!"

Vse se je začelo s tistim rumenim avtobusom, s Ksenijo in Jožetom, ki sta, nevede, v moj svet pripeljala prvi okus po tem, kakšno bi življenje lahko bilo. Ko sem se povzpela po stopnicah na avtobus, sem okusila, kakšno je tam za bregovi, na drugi strani reke, zunaj meja tega, kar že poznam. V črnih črkah na belem papirju, med tisočerimi zgodbami, sem našla moč, da sem se odpravila v širni svet in poskušala osvojiti ves svet..., da sem na koncu lahko sprejela in vzljubila sebe.

Lea Dvoršak